

Mandelgrenpriset 2016

Fotograf Gabriel Hildebrand, Sollentuna, mottagare av Mandelgrenpriset 2016 att vid Svenska Fornminnesföreningens årsmöte i april 2016.

I stadgarna för stiftelsen Mandelgrenpriset står det i § 2: *"Stiftelsen har till syfte att minna om Nils Månsson Mandelgrens banbrytande dokumentation genom att årligen dela ut ett pris – benämnt Mandelgrenpriset – till en fotograf, tecknare eller annan bildkonstnär som är verksam i Sverige och som sakligt och med estetisk medvetenhet i bild dokumenterat svensk konst från vendel-, vikinga- eller medeltid."*

Ur § 5 i stiftelsens stadgar: *"Vid utseende av pristagare skall speciellt uppmärksamhet riktas mot de arkeologer och konsthistoriker som lärt sig hantera kamera och/eller ritstift, men professionella illustratörer ska naturligtvis också beaktas."* Vidare ur § 5: *"Pristagaren skall under de närmast två föregående kalenderåren ha fått bild eller bildserie publicerad, utställd eller på annat sätt offentliggjord."*

Gabriel (född år 1948) har sedan 1971 varit verksam som fotograf vid Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer, vilket innebär hela 44 år i tjänst vid pensionstillfället 2015.

Åtskilliga är de medeltida kalkmålningar, textilier, altarskåp samt fornfynd av ädel och oädel metall som Gabriel med elegans förevigat genom sin kameralins under årens lopp. För att inte tala om det tusentals vikingatida och medeltida mynt som fått liv genom Gabriels skickliga ljussättning. Det är inte bara de små föremålen som fångat Gabriels intresse, utan även statyer och skulpturer i offentlig miljö i bland annat Stockholm. Gabriel har genom sitt arbete verkat i samma anda som bland annat den namnkunnige tecknaren Olof Sörling (1852-1927), och därmed utgjort ett värdefullt stöd för möjliggörande och förmedling av forskningen inom den svenska fornvården. Gabriels arbete kommer årligen till stor nytta för arkeologer, historiker och konsthistoriker inom och utom Sveriges gränser.

Under 2014/2015 har Gabriel även fotograferat alla vapensköldar (2331 stycken) som hänger i riddarsalen på Riddarhuset i Stockholm. I Historiska museets turnerande utställningar om vikingarnas värld *"We Call Them Vikings"* (senast på the

Field Museum i Chicago, USA och på Schloss Schallaburg i Österrike), har Gabriel bidragit med bildmaterial på olika vikingatida artefakter. Vidare har Gabriel under flera år bidragit med sin fotograferingskonst vid utställningarna på Grönsö slott där allt ifrån leksaker, mat och glas har dokumenterats med en driven estetisk känsla. I festskriften till professor Göran Dahlbäck (*Nya anteckningar om Rytterns socken – medeltidsstudier tillägnade Göran Dahlbäck*, utgiven 2002), publicerade Gabriel en bildsvit om altarskåpet i Rytterne kyrka. En mycket viktig insats är Gabriels fotodokumentation av de medeltida målningarna i Södra Råda gamla kyrka utanför Gullspång som eldhärjades år 2001. Gabriels fotografier har varit en avgörande framgångsfaktor vid det efterföljande rekonstruktionsarbetet, vilket ännu pågår. Gabriel har därtill varit entusiastisk och drivande inom sitt fack för övergången från analogt fotograferande till digitalt fotograferande – ett betydelsefullt paradigmskifte inom fotograferingskonsten.

Vid Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens årshögtid den 20 mars 2015 erhöll Gabriel Akademiens antikvariska medalj i silver för utomordentliga insatser i att fullfölja Riksantikvarieämbetets och Statens Historiska Museers fotografiska tradition.

Skärskådar man de verk som Gabriel publicerat, finner man att han med råge uppfyller de av Lennart Karlsson uppsatta kriterierna för mottagande av Mandelgrenpriset. Det är med stor glädje som Svenska Fornminnesföreningen tilldelar fotograf Gabriel Hildebrand Mandelgrenpriset 2016. Vi hoppas att Gabriel genom Mandelgrenpriset får möjlighet att fortsätta utveckla sin fotograferingskonst, gärna i fornminnesföreningens anda att väcka och främja intresset för äldre tiders kultur.

Stockholm, dag som ovan

Stipendiekommittén i Svenska Fornminnesföreningen:

Frédéric Elfver, ordförande

Margareta Kempff Östlind, vice ordförande

Pia Bengtsson Melin, sekreterare

Jan Peder Lamm, stipendiesekreterare